

Årsrapport for Forskningservice 2023

Indhold

Udvikling af Forskningservice i 2023	2
Indledning.....	2
Omsætning.....	2
Leveringstider	2
Udvikling af kontoret.....	2
Opfølgning på strategiske projekter 2022	3
Strategiske projekter under udvikling i 2023-2024	3
Danmarks Datavindue	5
Afrapportering på særlige mål og services	6
Nye grundregistre i 2023.....	6
Højkvalitetsdokumentation	6
Redegørelse for efterspørgsel efter data	6
Projektdatabaser	7
Årets leveringstider	7
Igangværende opgaver med en leveringstid på over to måneder	8
Ny model for leveringstider	9
FSE i tal	10
Autoriserede institutioner	10
Brugere	11
Projekter	12
Udvikling i brugernes hjemsendte filer	12
Brud på DSTs regler for datasikkerhed eller datafortrolighed	13

Udvikling af Forskningservice i 2023

Indledning

Årsrapporten for Forskningservice samler op på de vigtigste hændelser og udviklinger i det forgangne år.

2023 var kendetegnet ved den videre udvidelse af Danmarks Datavindue med nye funktioner såsom hjemtagelsesmodulet, samt generel optimering gennem dialog med brugerne.

Forskningservice så derudover en forøgelse af medarbejderstaben på omkring 10%, der bl.a. skal fortsætte arbejdet med at nedbringe de fortsat svagt stigende leveringstider. Til dette formål blev der i 2023 udarbejdet en revideret opgørelsesmetode i dialog med interessenterne. Metoden reflekterer den egentlige tid brugerne kan forvente en opgave løses på (inkl. weekender), ligesom der kan opdeles i tid anvendt i faser under Forskningsservices' hhv. brugerens kontrol.

Alle brugere på mikrodataordninger har fra og med oktober været gennem certificering, for at sikre brugernes kendskab til reglerne herom.

Omsætning

Omsætningen i 2023 endte på 37,8 mio. kr., hvilket er i overensstemmelse med budgetmålet for kontoret. Det er 2,3 mio. kr. mere end i 2022. Da priserne ikke er steget sammenlignet med 2022, svarer stigningen til en tilgang i antal opgaver på 6,5% og dermed en stigning i aktiviteten igen i 2023.

Der kan også igen ses en vækst i Myndighedsordningen i 2023, hvor der er kommet 5 nye ordninger svarende til en vækst på 30% i 2023. Det skal bemærkes, at Myndighedsordningen ikke indgår i Forskningsservices omsætning.

Leveringstider

Leveringstiderne i 2023 har haft en svagt stigende tendens. Dette til trods for, at medarbejderstaben er blevet forstærket. Med styrkelsen af medarbejderstaben har der været en del oplæring, som har trukket i nedadgående retning på leveringstiderne. 4. kvartal udviser et svagt fald i leveringstiderne. Dette understøttes tillige af, at alle opgaver for første gang i en længere periode var fordelt på kontaktpersoner fra 4. kvartal 2023.

Det er FSE's klare ambition, at leveringstiderne skal reduceres yderligere i 2024.

Udvikling af kontoret

Ny struktur med ledende chefkonsulenter

Forskningservice er blevet forstærket på flere fronter i 2023. For at skabe en mere effektiv styring af serviceopgaverne og en bedre personalehåndtering i kontoret efter det er ekspanderet i 2023, er der blevet etableret en struktur med to ledende chefkonsulenter, der har personaleansvaret for hhv. de almene opgaver og opgaver på sundhedsområdet. Denne struktur betyder, at lederne er tættere på både servicemedarbejderne og –opgaverne på de enkelte områder, og dermed er der en forbedret opfølgning på alle opgaver.

Udvidelse af staben af servicemedarbejdere

Der har i 2023 været en forøgelse af medarbejderstaben generelt i FSE på lidt mere end 10%. Der har i 2023 været fokus på at styrke gruppen af servicemedarbejdere og

derfor var den største tilgang i denne gruppe. Efter oplæring i 2023 ses der en forbedring af leveringstiderne i slutningen af året og en signifikant reduktion af ventetiden på at få tildelt en kontaktperson og starte processen med projektindstillingen. Det forventes, at der fortsat vil være lavere ventetider på første kontakt og tilsvarende kortere leveringstider i 2024.

Opfølgning på strategiske projekter 2022

I starten af 2023 indførte FSE en **ny telefonmodel**, der passer bedre til behovet blandt brugerne, jf. måling af antal opkald fra brugerne i den tidligere model. Ændringen har medført en effektivisering, hvor der er blevet frigivet tid til mere målrettet rådgivning af brugere samt hurtigere løsning af de indkomne serviceopgaver.

Der blev i 2023 arbejdet videre med **den nye sanktionspolitik**, som nu er godkendt. Den blev offentliggjort i begyndelsen af april 2024 og kan findes på følgende link: <https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/hjemtagelse-af-analyseresultater#>. Hovedændringen er, at der nu kun lukkes ned for brugeren i projektet i tilfælde af mindre brud på datasikkerhedspolitikken og først senere eller i tilfælde af mere problematiske brud lukkes der ned for institutionen.

I 2023 blev der i samarbejde med Forskningsudvalget arbejdet på at udvikle **studenternes adgang til at analysere på DST's mikrodata**. Det er nu besluttet, at modellen skal søges testet, mhp. at identificere en skalerbar og sikker ordning. Resultatet af pilotforsøget forventes at foreligge ved udgangen af 2024.

I 2022 startede projektet med **analyse af tekstmateriale**, som fortsatte i 2023. Ved tekstanalyse har det vist sig, at der er en komplikation i forhold til de almindelige regler for pseudonymisering, der ikke kan overholdes på samme måde som i de numeriske informationer i projekter. Dette gør projektet mere komplekst og dermed at der skal bruges mere tid på at finde sikre løsninger, og derfor fortsættes projektet i 2024.

Strategiske projekter under udvikling i 2023-2024

I 2023 har der været fokus på et antal projekter, der skal komme brugerne til gode og som vil fremtidssikre adgangen til og brugen af mikrodata. Disse projekter vil fortsætte i 2024.

Prismodel

Forskningsservice har i en årrække arbejdet på at forbedre kommunikationen om prisstrukturen med henblik på at gøre både principperne for prisberegning klarere, og at skabe større transparens om udviklingen i timepriserne over tid. Dette fremgår af DST's hjemmeside.

Ud over en bedre kommunikation om prisstrukturen og prisberegningerne har det været et ønske både internt og fra brugerne, at prissætningen og den underliggende prisberegner blev kigget efter i sømmene. Det har FSE arbejdet med i 2023, hvor der har været udført evalueringer, som har givet et indblik i hvad der virker, udfordringer og inkonsistens i beregneren.

Det er besluttet, at prisstrukturen og prisberegneren skal evalueres og revideres af et eksternt konsulenthus for at få nye øjne på modellen og dermed sikre en mere effektiv og transparent prisberegning.

Det er planen, at den nye prisstruktur og prisberegner træder i kraft i starten af 2025 og det forventes, at beregneren skal kunne implementeres i DDV. Dette vil give forskerne mulighed for at se en første estimering af prisen på de data, der er valgt til deres projekt. Den endelige pris vil stadig blive kommunikeret af kontaktpersonen i

FSE, idet rådgivningen og andre særlige forhold skal vurderes for det individuelle projekt.

HPC

Forskningservice har igennem 2023 arbejdet på at udfolde muligheden for, at forskere kan få **adgang til at lagre data på High Performance Computere (HPC)** via National Genom Centre (NGC). Denne opkobling foregår under Danmarks Statistiks datasikkerhedspolitik og er ligeså sikker som at placere data på forskermaskinen eller de hostede maskiner. Det forventes, at de første kontrakter med HPC via NGC tegnes i 2024.

Næste skridt er at udvide med andre HPC'ere, hvor brugerne selv kan vælge det HPC anlæg, de ønsker at bruge. Disse anlæg skal kunne koble sig på DST's mikrodata brugerflade via en plugin (API) og opfylde kravene i DST's datasikkerhedspolitik. Arbejdet er gået ind i udviklingsfasen, og det er forventningen, at der vil være en første version i starten af 2025. Udviklingen af opkoblingen til disse anlæg gøres i samarbejde med DeiC, som står for kontakten til anlæggene, mens DST står for udviklingen af den sikre adgang til mikrodata. Det forventes, at de første kontrakter på HPC API tegnes i 2025.

Projektdata-baser

I 2023 blev målgruppen for etablering af en projektdatabase revideret, så vi i dag også imødekommer mindre miljøer, som ønsker en projektdatabase.

Alle institutioner kan efter behov godkendes til Danmarks Statistiks projektbaseordning, hvis de opfylder følgende krav:

- institutionen i forvejen er autoriseret
- institutionen har mindst 5 aktive projekter med væsentligt dataoverlap. Herefter løbende udvidelse af underprojekter de første år under projektdata-basen.
- institutionen skal udpege 1 erfaren projektdata-basemanager, som kan løfte opgaven som projektdata-basemanager.
- institutionen skal udpege min. 2 administratorer hvoraf 1 af dem er projektdata-basemanager

Brugerkontakt og Kommunikation

FSE har i 2023 styrket **kontakten med brugerne** på flere fronter, og det er planen, at vi den kommende tid på både medarbejder- og ledelsesniveau vil afholde møder med flere brugere regelmæssigt. Der har i løbet af 2023 været en del møder med forskellige brugere og interessenter, hvor der har været fokus på deres udfordringer i brugen af data eller i opstarten af et projekt samt deres behov i forhold til data i fremtiden og derfor vil være af interesse for FSE at tænke ind i forhold til de data, der udbydes.

Disse brugermøder har bl.a. vist, at

- Brugere ikke var opmærksomme på nye tiltag hos FSE. Derfor vil FSE arbejde på en bedre kommunikation af de nye tiltag.
- Brugere oplever balancen mellem dataminimering og deres behov for data som en begrænsende faktor. Her blev der fokuseret på forståelsen af hvordan dette kan bruges aktivt i valget af data og hvad mulighederne er.
- Private kunder har specielle problemstillinger i forhold til deres brug af og adgang til data. Her blev de forskellige muligheder diskuteret, og der blev rådgivet i hvilke data, det er muligt at vælge i forhold til de forskellige projekter, således at de overholder reglerne og samtidig giver brugeren mulighed for at udføre deres projekt.

Derudover er der indført en **mere målrettet vejledning af nye brugere**, både når det drejer sig om projektdatabaser og nye autoriserede institutioner. Formålet er at klarlægge regler for brug og at yde rådgivning i forhold til de hyppigst opståede udfordringer. Opstartsmøderne mellem institutionen og FSE medarbejdere er for projektdatabaser en del af den pris, der betales for projektdatabasen. Her afklares ud over det generelle formål også institutionens spørgsmål i forhold til projektdatabasen.

Opstartsmøderne for nye autoriserede institutioner har tillige en egentlig rådgivningsfunktion, idet disse institutioner endnu ikke har startet projekter og derfor ofte har brug for rådgivning i forhold til deres muligheder for brug af mikrodata.

FSE har **øget kommunikationen** til brugerne via LinkedIn fra efteråret 2023. Dette gøres via kontorchef Nikolaj Borg Burmeisters profil. Her har der været behandlet emner som informationer om opdateringer af DDV og dens brugerflade, diskussion af projektindstillinger og en udvikling af en egentlig vejledning i krav til en projektindstilling, offentliggørelsen af det Erhvervsstatistiske Datavarehus og muligheden for at få adgang til disse data til forskning samt hvordan man kan komme i direkte kontakt med medarbejdere i FSE.

Det forventes, at den årlige **brugertilfredshedsundersøgelse** sendes ud lige efter sommer 2024. Dette er lidt senere end de foregående år, idet vi mener, det er nødvendigt at revidere undersøgelsen på grund af meget lave svarprocenter de senere år. Det vil vi se, om vi kan forbedre med en ny tilfredshedsundersøgelse, der også vil favne spørgsmål om bl.a. Danmarks Datavindue. Undersøgelsen har ikke været uden værdi hidtil og særligt de åbne spørgsmål har givet os input, vi er gået direkte videre med. Men vi må også erkende, at svarprocenterne har været for lave til at tegne et egentligt billede, som vi kan sætte retning efter.

Danmarks Datavindue

Der har været flere releases af nye funktionaliteter i DDV i løbet af 2023. De nye funktionaliteter har rod i ønsker fra såvel interne som eksterne brugere, og der har i 2023 generelt været fokus på at forbedre brugeroplevelsen og følge op på brugernes indmeldinger vedrørende brugen af DDV. Der er eksempelvis indført følgende:

- muligheden for at etablere dataabonnementer, der indebærer, at man kan forudbestille data på projektdatabaser og myndighedsordninger.
- et forbedret godkendelsesflow mellem forsker og Forskningservice, der betyder, at projektindstillinger nu kan underskrives elektronisk i DDV.
- mulighed for, at man som ekstern kan bestille oprettelse af nye brugere i DDV.
- bedre mulighed for at vælge data i registervælgeren sådan, at man kan vælge bestemte år, kvartaler og måneder alt efter hvad, der er tilgængeligt inden for de enkelte registre.
- Endelig er der generelt sket en række forbedringer af brugergrænsefladen, der er baseret på dialog og henvendelser fra brugere af Danmarks Datavindue.

I løbet af efteråret demonstrerede Forskningservice brugergrænsefladen for brugerne på Zoom møder.

Der arbejdes endvidere med machine learning model i DDV. Modellen sammenligner ansøgningsteksten og brugerens valg af registre. På den baggrund kan brugeren (og medarbejderen i FSE) få råd om eksempelvis dele af ansøgningen, der kan tydeliggøres for at sikre sammenhæng med dataønsket. Eller om ønskede registre, der potentielt ikke er nødvendige.

Machine Learning vil være et godt redskab for brugeren (og for Forskningservice), når ansøgninger skal pudsес af, og vil fremadrettet blive en vej til at skabe bedre og

hurtigere arbejdsgange. Funktionaliteten udvikles lige nu i datavinduet ved, at modellen bliver fodret med alle ansøgninger og løbende bliver klogere. Den kan forhåbentlig stilles til rådighed for brugerne i 2024.

Krav om certificering

Fra den 3. oktober 2023 trådte et krav om certificering i kraft for alle brugere, der arbejder med data på en af Danmarks Statistiks mikrodataordninger.

Certificeringen sker for at sikre, at brugerne kender til de datasikkerhedsregler, der gælder for brugen af Danmarks Statistiks mikrodataordninger, men også for at understøtte en større tryghed for brugerne ved arbejdet på forskermaskinen. For at sikre et fortsat højt fokus på datasikkerhed skal alle brugere efterfølgende gencertificeres årligt. Certificeringen forgår i praksis ved, at du via Danmarks Datavindue skal bestå en prøve som indeholder spørgsmål om datasikkerhedsreglerne.

Læs mere om kravet til certificering på vores hjemmeside:

<https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/danmarks-datavindue/om-danmarks-datavindue>.

Afrapportering på særlige mål og services

Nye grundregistre i 2023.

Register	Information om data
COVID-19 test og vaccination (COVID_TEST og COVID-VAC)	Opdateres månedligt fra juni 2023
Fremtidsstudie fra Ældresagen	Undersøgelse foretaget i 2010, 2015 og 2021
Synshandicappede – personer, der er ordblinde, synshandicappede eller har andet handicap, der gør de ikke kan læse trykt tekst (HANDICNOTA)	Fra 2023

Høj kvalitetsdokumentation

I 2023 blev der arbejdet intensivt med udviklingen af Danmarks Statistiks Metadatabank, hvor høj kvalitetsdokumentationen (HKD) for grundregistre skulle inkluderes. Offentliggørelse af HKD opdateringer har afventet integrationen i Metadatabanken. Det har i løbet af 2023 vist sig, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at integrere HKD i Metadatabanken, men det ventes at ske på et senere tidspunkt i projektet.

Det har efterladt HKD i et tomrum, idet TIMES som tidligere har været brugt, ikke længere er aktivt. Derfor ses der i øjeblikket på hvilke muligheder, der er for at opdatere og offentliggøre HKD i den mellemliggende periode indtil de kan integreres i Metadatabanken. Det er forventningen, at dette sker i første halvdel af 2024.

Redegørelse for efterspørgsel efter data

Ultimo året 2023 rådede Forskningservice grunddatabank over 419 registre.

Nedenfor ses top 10 for leverede grunddatasæt efter register i 2023:

1. BEF Befolkningen

2. IND Indkomst
3. UDDA Uddannelser (BUE)
4. LMDB Lægemiddelstatistikregisteret
5. LPRDIAG Landspatientregistret - diagnoser
6. LPRADM Landspatientregistret - administrative oplysninger
7. AKM Arbejdsklassifikationsmodulet
8. DOD Døde i Danmark
9. FAIK Familie indkomster
10. VNDS Historiske vandring

Projektdata-baser

Forskningservice har gennem en årrække tilbudt projektdata-baseordningen til autoriserede miljøer med særlige behov. En projektdata-base indeholder en samling af mange forskellige mikrodata, som over tid anvendes til flere forskellige projekter i det samme autoriserede miljø.

Målgruppen for ordningen med projektdata-baser under forskerordningen er autoriserede institutioner med et forsknings- og analysemiljø, som gennemfører flere projekter med væsentligt overlap i deres datagrundlag. Det er et krav, at den autoriserede institution kan løfte opgaven ved at have erfarne databasemanagere.

Efterspørgslen efter og interessen for projektdata-baser fortsætter. I 2023 blev der oprettet yderligere 4 projektdata-baser således, at der ved udgangen af 2023 var i alt 49 projektdata-baser. Af de 49 projektdata-baser er hovedparten offentlige kunder (36), suppleret af et stigende antal private kunder fordelt på henholdsvis interesseorganisationer (7), konsulentvirksomheder (5) og 'bank, pension, finansiering og forsikring' (1).

Som tidligere beskrevet, blev målgruppen for etablering af en projektdata-base revideret i 2023, så vi i dag også imødekommer mindre miljøer, som ønsker en projektdata-base.

Årets leveringstider

Den gennemsnitlige **effektive leveringstid på en opgave var 14,1 dage i 2023**. Den effektive leveringstid er den tid der går, fra der er enighed om hvilke data og population en bestilling til en opgave skal omfatte, indtil data er leveret.

Den gennemsnitlige effektive leveringstid er således steget marginalt i 2023 i forhold til 2022, hvor den gennemsnitlige effektive leveringstid lå på 13,7 dage. FSE har haft fokus på de stigende leveringstider og har bl.a. som en følge heraf udvidet staben i 2023 yderligere med henblik på at få bragt leveringstiderne ned igen. Indsatsen for at reducere leveringstiderne vil fortsætte i 2024.

Et projekt under Danmarks Statistiks mikrodataordninger vil over tid typisk få leveret flere opgaver. Første opgave kan fx bestå af godkendelse af projektet og klargøring og levering af de data, der skal bruges til projektets formål. En opgave kan fx bestå af en udvidelse af projektets formål og tilkøb af supplerende data, og tredje opgave kan fx bestå af en udvidelse af projektets datagrundlag med data fra en dataleverandør udenfor DST. Det er de forskellige opgaver, som der beregnes leveringstider for.

Tabel 1 nedenfor viser andel opgaver efter leveringstider i 2023.

Tabel 1. Leveringstider 2023

Leveringstid	Andel opgaver	*Antal opgaver
10 dage (KOR kontraktmål)	69,7	919
11-20 dage	11,1	146
21-30 dage	5	66
1-2 måneder	8	106
Over to måneder	6,1	81
I alt	100	1319

Note:

*Antallet af opgaver der er leveret i løbet af kvartalet, enten i form af nye data, opdateringer eller overførsler af data fra kilder uden for DST.

Set over hele året blev 69,7 procent af opgaverne afleveret inden for 10 dage, som er FSEs kontraktmål med KOR. 85,7% procent af opgaverne er leveret inden for en måned i 2023. De resterende opgaver havde en effektiv leveringstid, der lå over en måned. Disse opgaver fordelte sig med ca. 8 procent, hvor leveringstiden var på mellem 1 og 2 måneder, og for de resterende ca. 6,1 procent af opgaverne, lå leveringstiden på over 2 måneder.

De opgaver, der indgår i opgørelsen er alle opgaver, hvor data er leveret i 2023, dvs. at der i opgørelsen også indgår opgaver, der er startet op i 2022, men hvor data blev leveret i 2023.

Igangværende opgaver med en leveringstid på over to måneder

Nogle enkeltopgaver har en lang leveringstid. Her fokuseres på opgaver med en nettol leveringstid på mere end to måneder. Tabel 2 viser en opsummering af årets igangværende opgaver med en leveringstid på over 2 måneder fra årets kvartalsrapporter.

Tabel 2. Igangværende projekter med en leveringstid på over to måneder i 2023

	Antal	Afventer bruger(%)	Travlhed i FSE el. ny kontaktperson	Afventer SDS/register	Andet
1. kvartal	55	61,2	7,3	16,4	14,5
2. kvartal	86	45,3	17,4	11,6	25,6
3. kvartal	104	55,8	2,9	14,4	26,9
4. kvartal	99	57,6	2	12,1	28,3

Hovedparten af årsagen til de lange leveringstider skal findes i, at FSE afventer brugeren – hertil kommer, at en pæn del af projekterne afventer data fra en ekstern leverandør. Det kan dog også bemærkes, at der særligt for 2. kvartal 2023 var en vækst i antallet af uafsluttede opgaver, der enten skyldtes travlhed i FSE eller skift i kontaktperson.

Med stigningen i antal medarbejdere i og efter 2. kvartal, er travlhed siden blevet en forsvindende lille del af begrundelserne, hvilket dog medførte tidsomkostninger ved omrokering af projektansvarlige.

Den højere andel 'Andet' i 2. - 4. kvartal skyldes bl.a. projekter, der er komplicerede, lukkede eller karakteriseret som udviklingsprojekter.

Ny model for leveringstider

I samarbejde med DST's Forskningsudvalg, som repræsenterer brugerne, og DeiC/KOR er det blevet besluttet at ændre opgørelsen af leveringstiden fra og med 2024.

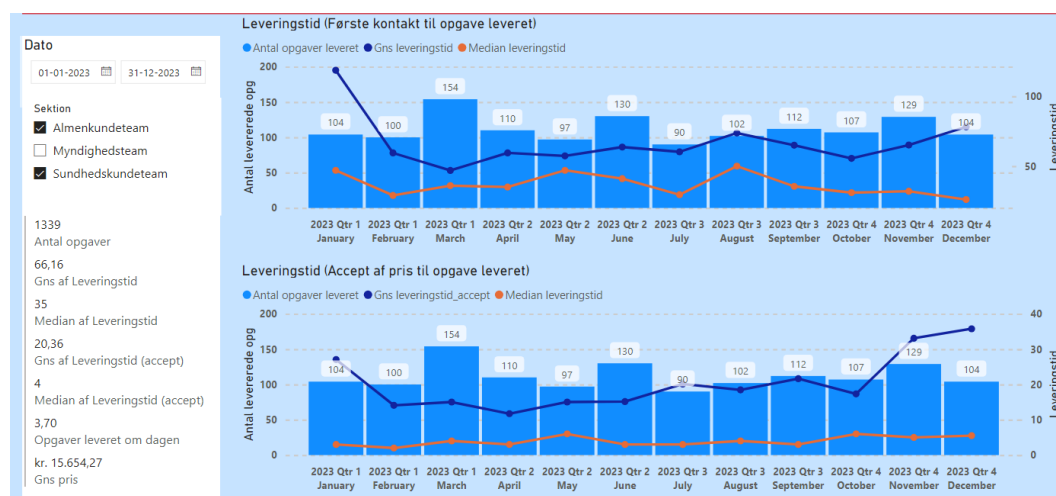
Den nye opgørelsesmetode er mere brugervenlig og ligger tættere op ad det, man som bruger oplever, når man ser på den tid, det tager at få leveret data. Nemlig tiden fra første kontakt til man har adgang til data – inklusive weekender, helligdage og ferier. Derudover vælges det at starte "uret", når der er første kontakt i stedet for det tidspunkt, hvor der er et accepteret pristilbud. Dette giver et bedre billede af den tid, der faktisk medgår, til data er leveret.

Derudover er det valgt gå over til at bruge medianen som proxy for den gennemsnitlige leveringstid i stedet for det faktiske gennemsnit. Årsagen til denne ændring er, at gennemsnittet påvirkes meget af enkelte lange leveringstider, selv når man fjerner de ekstreme leveringstider (outliere).

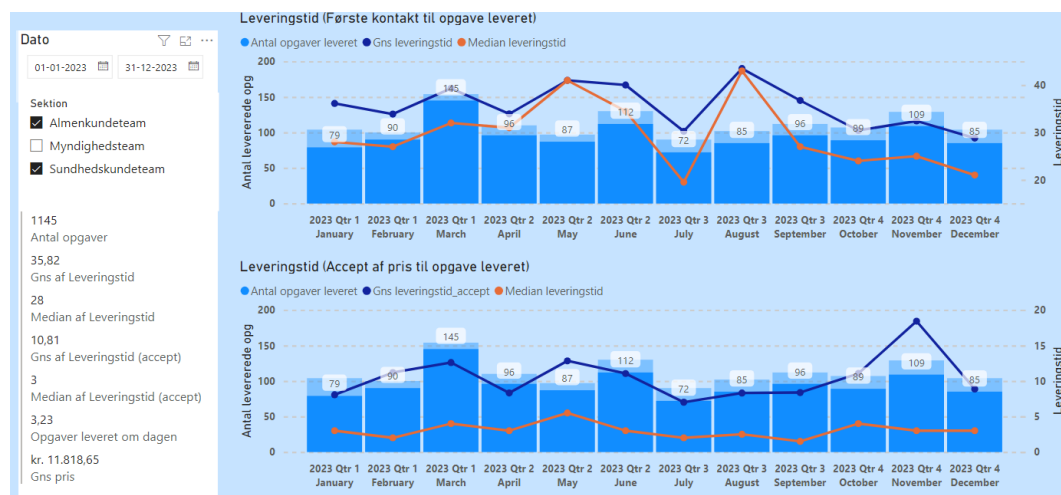
Definitionen af outliere er endvidere blevet revideret, idet outliere tidligere har været defineret som opgaver, der blev leveret mere end 250 dage efter accept af pristilbud. Dette opleves som urealistisk lang tid, og derfor er det i samråd med DeiC og Forskningsudvalget besluttet at ændre grænsen til fire måneder (120 dage) målt ved medianen. Dette vil forøge antallet af projekter, der defineres som outliere, men vil ligge tættere op ad brugernes oplevelser.

Resultaterne ved de forskellige opgørelsesmetoder ses i nedenstående figur 1 (med alle projekter – inkl. outliere) og figur 2 (uden outliere). I begge figurer vises først leveringstiden, hvor det er første kontakt, der er starttidspunktet og dernæst leveringstiden, hvor starttidspunktet er tidspunktet for accept af pris. Begge figurer viser den gennemsnitlige leveringstid og medianen.

Figur 1. Leveringstid ved forskellige opgørelsesmetoder (med outliere)

Figur 2. Leveringstid ved forskellige opgørelsesmetoder (uden outliers)

Det er i forhold til kontrakten med DeiC aftalt, at det nye servicemål for 2024 vil være, at 50% af opgaverne skal være leveret indenfor 30 dage, i modsætning til tidligere, hvor opgaverne skulle leveres inden 10 dage. Denne ændring er en naturlig følge af, at der er en længere periode inkluderet i målingen.

Kvartalsrapporterne for 2023 er alle opgjort efter den gamle metode. Fra og med 1. kvartal 2024 vil leveringstider blive opgjort efter den nye metode. Det er valgt, at nærværende årsrapport viser en gennemgang af forskellene i forhold til den tidligere opgørelsesmetode.

Opgørelsen af leveringstiderne som vist ovenfor suppleres af et ”skakur”, der optæller bestillinger via Danmarks Datavindue. Denne opgørelse muliggør, at vi fremover kan opdele bestillingerne i nogle faser, der enten kan tilskrives brugerne eller Forskningservice – og som dermed kan bruges til at optimere processen med henblik på hurtigere leverancer.

Fordelen ved skakuret er desuden, at det kan baseres på entydige definitioner af faserne (inkl. første kontakt). Til gengæld kan skakuret endnu ikke favne alle leverancer fra Forskningservice, da datavinduet endnu ikke kan opgøre delleverancer (som typisk har den korteste leveringstid). Dette arbejdes der på at forbedre i DDV.

Skakuret vil optræde i kvartals- og årsrapporter fra og med 2024.

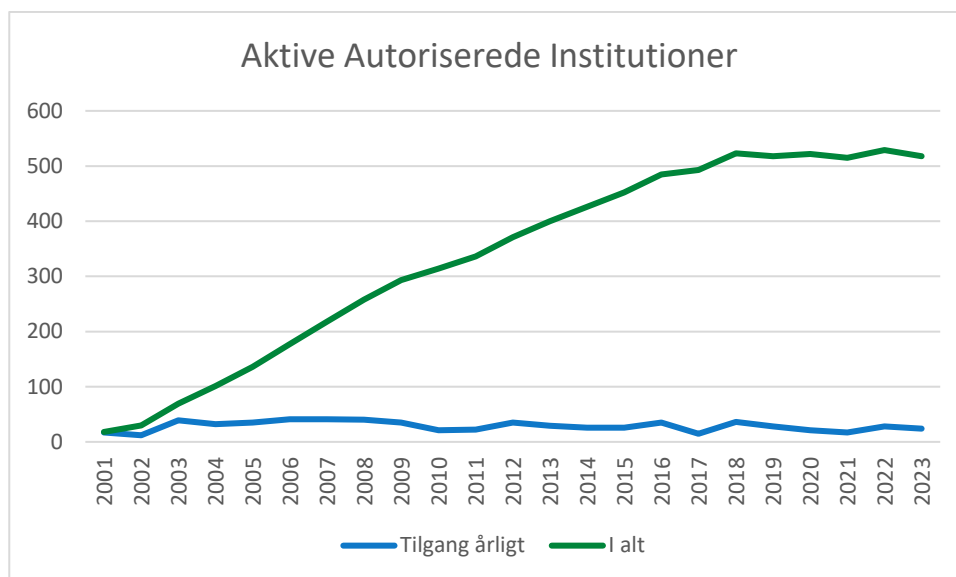
FSE i tal

FSE har i 2023 fortsat haft en høj aktivitet og en fortsat vækst på de fleste parametre. Dette kommer eksempelvis til udtryk i form af væksten i tilgangen af nye projekter.

Autoriserede institutioner

Ved udgangen af 2023 havde Forskningservice **518 autoriserede institutioner**, hvoraf 24 nye institutioner blev autoriseret i årets løb. Tilgangen af nye autoriserede institutioner steg lidt i 2023 sammenlignet med tidligere år, jf. figur 3 nedenfor.

Figur 3. Udviklingen i antallet af aktive autoriserede institutioner

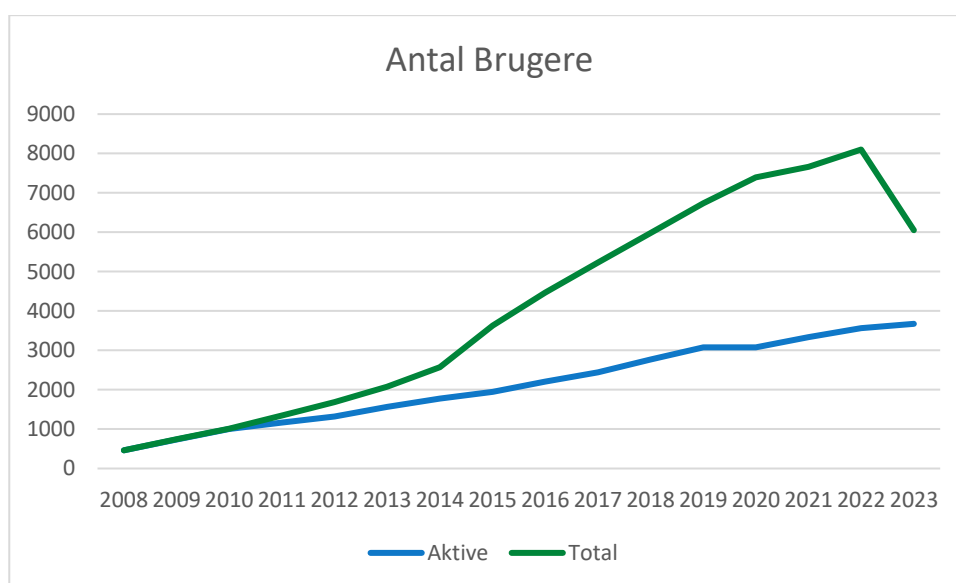
Størstedelen af institutionerne kommer fortsat fra offentlige miljøer. Andelen af autoriserede institutioner fordelte sig i 2023 på godt 80 pct. offentlige institutioner, som er de institutioner, der får andel i bevillingen fra KOR, samt de resterende lidt under 20 pct. på private institutioner. Denne fordeling er i øvrigt ret stabil over årene.

Brugere

I 2023 har havde Forskningservice godt 6000 brugere, hvoraf **3674 brugere** aktivt arbejdede på ét eller flere projekter på forskermaskinen.

Der ses en fortsat stigning i antallet af aktive brugere. I 2023 så FSE dog et enkeltstående dyk i det totale antal af brugere, der givetvis skyldtes gencertificeringen af brugerne, hvor reduktionen bl.a. skyldes inaktivitet, og siden da er antallet af certificerede bruger da også vokset til over 4.000.

Figur 4. Udvikling i antallet af brugere hos FSE

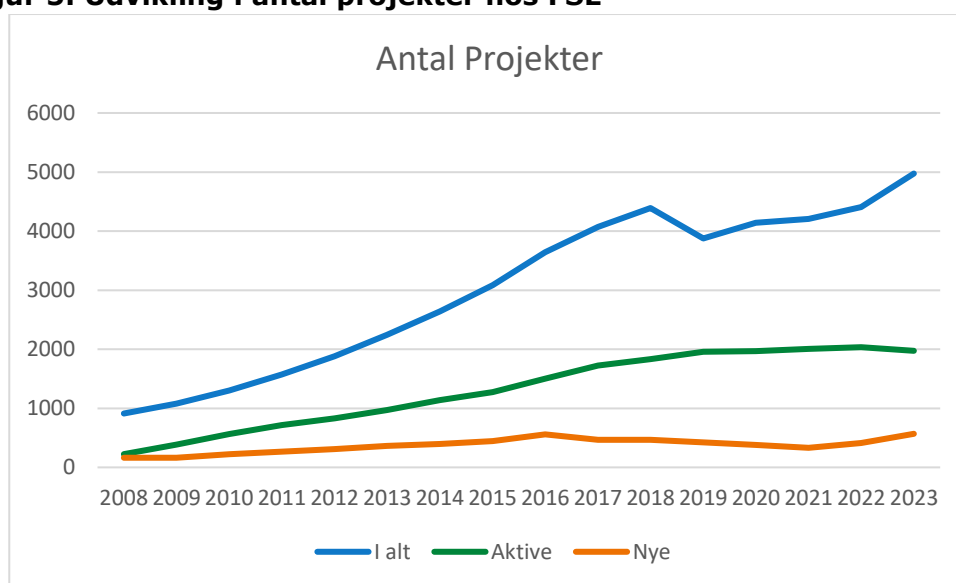
Projekter

Ved udgangen af 2023 var der godt 4975 projekter oprettet under Forskningsservice, hvoraf **1974 var aktive projekter**, dvs. projekter, som brugerne har været logget på i løbet af året. Disse projekter er dels placeret på Danmarks Statistiks forskningsservere og dels på brugernes egne servere - de såkaldte 'hostede' servere.

Der blev i 2023 oprettet 568 nye projekter. Dette skal sammenlignes med en vækst på 157 nye projekter i 2022.

Figur 3 viser den årlige tilgang af nye projekter sammen med udviklingen i aktive projekter. Væksten i projekter fortsætter, og det skal inkluderes, at de ca. 2000 aktive projekter løbende efterspørger opdateringer eller udvidelser af data, samt overførsler af eksterne data, dvs. brugernes egne data.

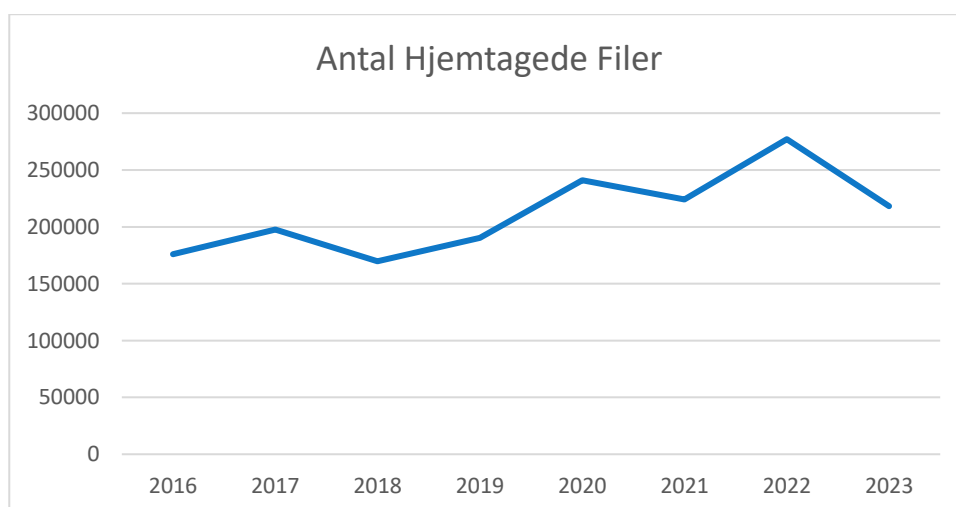
Figur 5. Udvikling i antal projekter hos FSE

Udvikling i brugernes hjemsendte filer

Brugerne høje aktivitet afspejler sig også i deres behov for at hjemsende resultater, figurer mv. Vi har opgjort udviklingen i brugernes hjemsendelser siden 2015, jf. figur 6 nedenfor.

Figur 6. Udvikling i antal hjemsendte filer fra forskerordningen

Af figuren ses, at den markante vækst i hjemtagelser fra de seneste år, og særligt 2022, er vendt til et fald. En del af forklaringen er givetvis at der i 2023 blev indført et nyt hjemtagelsesmodul i DDV, som betød at filer ikke længere sendes til brugeres e-mail, men sendes til DDV. Alle brugere på et projekt vil herefter kunne hjemtage filen fra DDV. 2016 hjemsendte brugerne samlet godt 174.000 filer. I **2023 var dette tal knap 220.000**

Brud på DSTs regler for datasikkerhed eller datafortrolighed

Der blev i **2023 lukket for adgangen for 5 forskningsmiljøer** som følge af hjemsendelse af mikrodata, som en markant stigning fra 2022, men stadig lav i forhold til tidligere år.

Stigning kan tilskrives opkvalificeringen af kontrollen, mens det **nye hjemtagelsesmodul** siden august har givet helt nye forudsætninger for forskerne. Hvor de før blot kunne se, at der var et muligt brud i deres fil, kan de med det nye modul nu se de eksakte steder i filen, såvel som rækken af karakterer, som scanneren fanger. Det giver alt andet lige brugerne bedre mulighed for at undgå hjemtagelser af tydelig mikrodata såsom PNR.

Tabel 3. Nedlukkede forskningsmiljøer som følge af brud på datafortroligheden

År	2021	2022	2023
Nedlukninger	11	1	5
Nedlukkede forskningsmiljøer	9	1	5

Note. Hvis antallet af nedlukninger er større end nedlukkede forskningsmiljøer, så skyldes det at et forskningsmiljø er blevet nedlukket flere gange i løbet af året.

Nedenfor ses den historiske udvikling i antallet af nedlukninger, siden Danmarks Statistik i 2014 besluttede at stramme sikkerhedsreglerne i forbindelse med brud på datasikkerheden, samt en oversigt over de tiltag, som vi har iværksat, for at reducere antallet af databrud.

Tabel 4. Udvikling i antallet af nedlukkede institutioner og tiltag for at nedbringe databrud

Periode	Antal brud	Tiltag for at reducere brud
2014	24	
2015	19	Informationsmøder om datasikkerhed med institutionerne
2016	20	Seminar om datasikkerhed i DST
2017	17	Seminar om datasikkerhed i DST Nyt hjemsendelsessystem
2018	9	Seminar om datasikkerhed i DST
2019	5	Seminar om datasikkerhed i DST Hjemsendelsessystem version 2
2020	7	
2021	11	
2022	1	
2023	5	Sikkerhedscertificering af brugere Hjemtagelsesmodul i DDV Opkvalificering af kontrollen

I 2023 udvidede FSE tiltagene for at reducere antallet af brud med en sikkerhedscertificering af brugerne. Certificeringen består i, at brugerne skal besvare 10 tilfældige spørgsmål om datasikkerhed korrekt baseret på indholdet i vores vejledning: Hjemsendelse af analyseresultater og sanktioner ved databrud. Certificeringen vil dermed sikre, at alle brugere bliver sat godt ind i datasikkerhedsreglerne, før de får adgang til data.